

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

7. juni 2017

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 342 (Alm. del) af 15. maj 2017 stillet efter ønske fra Benny Engelbrecht (S)

Spørgsmål

Vil ministeren i tabelform oplyse følgende for hhv. mænd og kvinder i hvert EU-land, der i år fylder 42 år: 1) Formel pensionsalder, 2) Forventet restlevetid og 3) Forventet antal år på pension på baggrund af 1 og 2 ved tilbagetrækning på den formelle pensionsalder? Tabellen bedes sorteret efter søjle 3 startende med det land, hvor 42-årige har længst tid på pension.

Svar

Det er ved besvarelsen lagt til grund, at der med *formel* pensionsalder menes den *lovbestemte* pensionsalder. Tabel 1 viser 1) den lovbestemte¹ pensionsalder beregnet af Kommissionen på baggrund af landenes nuværende planer; 2) forventet restlevetid i 2035 samt; 3) forventet antal år på pension baseret på 1) og 2), for alle EU-lande for en mand, som er født i 1975 (fylder 42 år i 2017). Tabel 2 viser de tilsvarende tal for en kvinde.

Tabel 3 og tabel 4 viser de tilsvarende tabel som tabel 1 og tabel 2, dog er udgangspunktet her i stedet en person som fylder 37 år i 2017.

Det bemærkes, at sammenligningen bygger på den lovgivningsmæssige pensionsalder som opgjort af Europa-Kommissionen, og at der i nogle lande er fleksible muligheder for tidligere og senere tilbagetrækning. Herudover afhænger den konkrete pensionsalder i nogle lande fx af antal år på arbejdsmarkedet, antallet af børn og faggruppe. Der er ligeledes variationer i dækningsgraden af pensionsudbetalingerne og reglerne for bidrag til pensionsordningerne.

Det skal bemærkes, at pensionsalderen i nogle lande kan afvige fra hele år (fx 65 år og 4 måneder). Fødselsmåneden kan derfor være afgørende for, om en person født i fx 1975 kan gå på pension i et givent kalenderår eller må vente til det næste. De angivne pensionsaldre i tabellerne kan være afrundet og er den pensionsalder, der vil gælde for størsteparten af personerne født i 1975 (givet at antallet af fødsler er ligeligt fordelt over året). Der er i eksemplet ikke taget højde for, at nogle lande

¹ For nogle lande kan der være tale om aftaler, der kræver politiske beslutninger i fremtiden. I Danmark indebærer den gældende levetidsindeksering, at Folketinget hvert femte år skal bekræfte justeringer af pensionsalderen som følge af levetidsudviklingen

(fx Danmark) giver visse muligheder for tidlig tilbagetrækning (efterløn). Opbygningen af arbejdsmarkedspensioner i Danmark sikrer desuden pensionsopsparinger for fremtidige generationer, som kan finansiere tilbagetrækning før den formelle pensionsalder.

Beregningen af det forventede antal år på pension er baseret på den forventede restlevetid for en person, som er 60 år i 2035 (født i 1975, dvs. 42 år i dag) og en person, som er 60 år i 2040 (født i 1980, dvs. 37 år i dag). Det svarer til mekanismen i den danske pensionslovgivning. En beregning baseret på fx restlevetiden som 42-årig i 2017 ville i denne sammenhæng næppe være retvisende, da personer, som dør inden pensionsalderen, vil indgå i beregningen med et *negativt* antal år på pension.² Ovennævnte fremgangsmåde mindsker dette problem, men fjerner det ikke helt. Det bemærkes, at det ikke ændrer nævneværdigt på landenes relative placering på listen, om der tages udgangspunkt i restlevetiden for 42-årige eller 60-årige (eller tilsvarende for 37-årige og 60-årige).

Det skal generelt bemærkes, at pensionsalderen kun er ét aspekt af mange ved landenes pensionssystemer, som varierer betydeligt fra land til land, hvorfor en sammenligning af pensionsalderen isoleret set langt fra giver et fuldstændigt billede af forskellene mellem systemerne. Nogle lande har således i stedet for stigninger i pensionsalderen bl.a. indført mekanismer, som reducerer de offentlige pensionsydelse, når levetiden stiger – fx Sverige, Finland, Spanien og Tyskland (der henvises til tabellen i bilaget).

I lyset af at de fleste lande står overfor demografiske udfordringer, og selvom der allerede er gjort en del i mange EU-lande, kan det forventes, at der i de kommende år gennemføres yderligere tiltag. De formelle pensionsaldrer i fremtiden er derfor i høj grad et udtryk for, hvor langt man i de enkelte lande *på nuværende tidspunkt* er kommet i forhold til at indrette pensionssystemerne til en stigende levealder. At Danmark har en relativt høj pensionsalder i fremtiden ift. andre EU-lande, er således et resultat af, at Danmark, sammenlignet med andre lande, er kommet relativt langt med at sikre et bæredygtigt pensionssystem. Derudover skyldes det også, at holdbarhedstilpasningen af det danske system bygger på en højere pensionsalder fremfor fx lavere pensionsydelse, som det er tilfældet i visse andre lande.

Med venlig hilsen

Kristian Jensen
Finansminister

---

² Dør en person fx som 50-årig, og er pensionsalderen 70 år, ville denne person indgå med -20 år på pension.

Tabel 1

Den lovbestemte/aftalte pensionsalder, den forventede restlevetid i 2035 og det forventede antal år på pension for mænd, som bliver 42 år i 2017

	Lovbestemt/aftalt pensionsalder	Forventet restlevetid	Antal år på pension
Luxembourg	65,0	25,7	20,7
Østrig	65,0	25,4	20,4
Malta	65,0	25,3	20,3
Slovenien	65,0	24,3	19,3
<i>Sverige</i>	<i>67,0</i>	<i>26,1</i>	<i>19,1</i>
UK	66,8	25,5	18,7
<i>Frankrig</i>	<i>67,0</i>	<i>25,6</i>	<i>18,6</i>
<i>Spanien</i>	<i>67,0</i>	<i>25,5</i>	<i>18,5</i>
<i>Tyskland</i>	<i>67,0</i>	<i>25,2</i>	<i>18,2</i>
Belgien	67,0	25,2	18,2
Irland	68,0	25,6	17,6
<i>Italien*</i>	<i>68,7</i>	<i>26,2</i>	<i>17,5</i>
<i>Portugal*</i>	<i>67,8</i>	<i>25,2</i>	<i>17,4</i>
<i>Polen</i>	<i>65,0</i>	<i>22,1</i>	<i>17,1</i>
Cypern*	67,2	24,3	17,1
<i>Finland*</i>	<i>68,0</i>	<i>25,0</i>	<i>17,0</i>
Estland	65,0	21,0	16,0
Tjekkiet*	66,8	22,7	15,9
Nederlandene*	69,9	25,5	15,6
Slovakiet*	65,4	20,2	14,8
Rumænien	65,0	19,8	14,8
Ungarn	65,0	19,7	14,7
Kroatien	67,3	21,8	14,5
Grækenland*	70,4	24,9	14,5
Bulgarien	65,0	18,7	13,7
Danmark*	71,0	24,7	13,7
<i>Letland</i>	<i>65,0</i>	<i>18,4</i>	<i>13,4</i>
Litauen	65,0	17,2	12,2

Anm.: ¹ Den forventede restlevetid er angivet for en 60-årig i 2035-40.

Lande markeret med rød og kursiv har mekanismer, der fx sænker ydelsen og/eller hæver indbetalingerne i takt med levetiden/pensionssystemets holdbarhed.

*Angiver lande, hvor pensionsalderen er knyttet til den forventede levetid. Den forventede levetid er baseret på Eurostats seneste befolkningsfremskrivning (EUROPOP 2013).

** Det ventede antal år på pension kan afvige fra danske beregninger, som bygger på DREAM's befolkningsfremskrivning. Det bemærkes, at den lovbestemte pensionsalder er 68 år i 2030, og at Folketinget ifølge levetidsindekseringsmekanismen kan beslutte at hæve pensionsalderen hvert femte år herefter, med en varslingsperiode på 15 år, såfremt den forventede stigning i levetiden indfries. En folkepensionsalder på 71 år for årgang 1975 vil skulle besluttes af Folketinget i 2030.

Sverige: Pensionsalderen er fleksibel. En ansat er berettiget til at forblive i sin ansættelse indtil sit 67. år.

Finland: Pensionsalderen er fleksibel med 68 år som øvre grænse. Tabellen indregner ikke levetidsindeksering.

Kilde: FN's 2015-befolkningsfremskrivning og Kommissionen: Discussion Paper 042 - "Pension Reforms in the EU since the Early 2000's: Achievements and Challenges Ahead" (Dec. 2016) samt bagvedliggende data.

Tabel 2

Den lovbestemte/aftalte pensionsalder, den forventede restlevetid i 2035 og det forventede antal år på pension for kvinder, som bliver 42 år i 2017

	Lovbestemt/aftalt pensionsalder	Forventet restlevetid	Antal år på pension
<i>Polen</i>	<i>60,0</i>	<i>26,3</i>	<i>26,3</i>
Luxembourg	65,0	28,7	23,7
Østrig	65,0	28,5	23,5
<i>Frankrig</i>	<i>67,0</i>	<i>30,0</i>	<i>23,0</i>
Slovenien	65,0	27,9	22,9
<i>Spanien</i>	<i>67,0</i>	<i>29,8</i>	<i>22,8</i>
Malta	65,0	26,8	21,8
<i>Italien*</i>	<i>68,7</i>	<i>30,2</i>	<i>21,5</i>
<i>Sverige</i>	<i>67,0</i>	<i>28,3</i>	<i>21,3</i>
<i>Portugal*</i>	<i>67,8</i>	<i>29,0</i>	<i>21,2</i>
Belgien	67,0	28,2	21,2
<i>Tyskland</i>	<i>67,0</i>	<i>28,0</i>	<i>21,0</i>
Estland	65,0	25,9	20,9
Rumænien	63,0	23,7	20,7
UK	66,8	27,4	20,6
<i>Finland*</i>	<i>68,0</i>	<i>28,3</i>	<i>20,3</i>
Irland	68,0	27,9	19,9
Bulgarien	63,0	22,7	19,7
Cypern*	67,2	26,6	19,4
Tjekkiet*	66,8	26,0	19,2
Slovakiet*	65,4	24,5	19,1
Ungarn	65,0	24,0	19,0
Litauen	65,0	24,0	19,0
<i>Letland</i>	<i>65,0</i>	<i>23,8</i>	<i>18,8</i>
Kroatien	67,3	25,6	18,3
Grækenland*	70,4	28,4	18,0
Nederlandene*	69,9	27,9	18,0
Danmark*	71,0	26,7	15,7

Anm.: ¹ Den forventede restlevetid er angivet for en 60-årig i 2035-40.

Lande markeret med rød har mekanismer, der fx sænker ydelsen og/eller hæver indbetalingerne i takt med levetiden/pensionssystemets holdbarhed.

*Angiver lande, hvor pensionsalderen er knyttet til den forventede levetid. Den forventede levetid er baseret på Eurostats seneste befolkningsfremskrivning (EUROPOP 2013).

** Det ventede antal år på pension kan afvige fra danske beregninger, som bygger på DREAM's befolkningsfremskrivning. Det bemærkes, at den lovbestemte pensionsalder er 68 år i 2030, og at Folketinget ifølge levetidsindekseringsmekanismen kan beslutte at hæve pensionsalderen hvert femte år herefter, med en varslingsperiode på 15 år, såfremt den forventede stigning i levetiden indfries. En folkepensionsalder på 71 år for årgang 1975 vil skulle besluttes af Folketinget i 2030.

Sverige: Pensionsalderen er fleksibel. En ansat er berettiget til at forblive i sin ansættelse indtil sit 67. år.

Finland: Pensionsalderen er fleksibel med 68 år som øvre grænse. Tabellen indregner ikke levetidsindeksering.

Tjekkiet: Pensionsalderen for kvinder afhænger af antallet af børn. Den angivne alder forudsætter to børn.

Kilde: FN's 2015-befolkningsfremskrivning og Kommissionen: Discussion Paper 042 - "Pension Reforms in the EU since the Early 2000's: Achievements and Challenges Ahead" (Dec. 2016) samt bagvedliggende data.

Tabel 3

Den lovbestemte/aftalte pensionsalder, den forventede restlevetid i 2040 og det forventede antal år på pension for mænd, som bliver 37 år i 2017

	Lovbestemt/aftalt pensionsalder	Forventet restlevetid	Antal år på pension
Luxembourg	65,0	26,3	21,3
Malta	65,0	25,9	20,9
Østrig	65,0	25,9	20,9
Slovenien	65,0	24,8	19,8
<i>Sverige</i>	<i>67,0</i>	<i>26,6</i>	<i>19,6</i>
<i>Frankrig</i>	<i>67,0</i>	<i>26,1</i>	<i>19,1</i>
UK	67,1	26,1	19,0
<i>Spanien</i>	<i>67,0</i>	<i>26,0</i>	<i>19,0</i>
<i>Tyskland</i>	<i>67,0</i>	<i>25,7</i>	<i>18,7</i>
Belgien	67,0	25,7	18,7
Irland	68,0	26,1	18,1
<i>Polen</i>	<i>65,0</i>	<i>22,8</i>	<i>17,8</i>
<i>Portugal*</i>	<i>68,1</i>	<i>25,8</i>	<i>17,7</i>
<i>Italien*</i>	<i>69,2</i>	<i>26,8</i>	<i>17,6</i>
<i>Finland*</i>	<i>68,0</i>	<i>25,5</i>	<i>17,5</i>
Cypern*	67,8	24,9	17,1
Estland	65,0	21,6	16,6
Tjekkiet*	67,4	23,4	16,0
Nederlandene*	70,6	26,0	15,4
Rumænien	65,0	20,3	15,3
Ungarn	65,0	20,2	15,2
Kroatien	67,7	22,6	14,9
Slovakiet*	66,1	20,8	14,7
Grækenland*	70,9	25,3	14,4
Bulgarien	65,0	19,0	14,0
<i>Letland</i>	<i>65,0</i>	<i>18,9</i>	<i>13,9</i>
Danmark*	72,0	25,3	13,3
Litauen	65,0	17,8	12,8

Anm.: ¹ Den forventede restlevetid er angivet for en 60-årig i 2040-2045.

Lande markeret med rød og kursiv har mekanismer, der fx sænker ydelsen og/eller hæver indbetalingerne i takt med levetiden/pensionssystemets holdbarhed.

*Angiver lande, hvor pensionsalderen er knyttet til den forventede levetid. Den forventede levetid er baseret på Eurostats seneste befolkningsfremskrivning (EUROPOP 2013).

** Det ventede antal år på pension kan afvige fra danske beregninger, som bygger på DREAM's befolkningsfremskrivning. Det bemærkes, at den lovbestemte pensionsalder er 68 år i 2030, og at Folketinget ifølge levetidsindekseringsmekanismen kan beslutte at hæve pensionsalderen hvert femte år herefter, med en varslingsperiode på 15 år, såfremt den forventede stigning i levetiden indfries. En folkepensionsalder på 72 år for årgang 1980 vil skulle besluttes af Folketinget i 2035.

Sverige: Pensionsalderen er fleksibel. En ansat er berettiget til at forblive i sin ansættelse indtil sit 67. år.

Finland: Pensionsalderen er fleksibel med 68 år som øvre grænse. Tabellen indregner ikke levetidsindeksering.

Kilde: FN's 2015-befolkningsfremskrivning og Kommissionen: Discussion Paper 042 - "Pension Reforms in the EU since the Early 2000's: Achievements and Challenges Ahead" (Dec. 2016) samt bagvedliggende data.

Tabel 4

Den lovbestemte/aftalte pensionsalder, den forventede restlevetid i 2040 og det forventede antal år på pension for kvinder, som bliver 37 år i 2017

	Lovbestemt/aftalt pensionsalder	Forventet restlevetid	Antal år på pension
<i>Polen</i>	60,0	26,7	26,7
Luxembourg	65,0	29,3	24,3
Østrig	65,0	29,1	24,1
<i>Frankrig</i>	67,0	30,6	23,6
Slovenien	65,0	28,5	23,5
<i>Spanien</i>	67,0	30,3	23,3
Malta	65,0	27,4	22,4
<i>Sverige</i>	67,0	28,8	21,8
Belgien	67,0	28,7	21,7
<i>Italien*</i>	69,2	30,8	21,6
<i>Tyskland</i>	67,0	28,5	21,5
<i>Portugal*</i>	68,1	29,6	21,5
Estland	65,0	26,3	21,3
Rumænien	63,0	24,1	21,1
<i>Finland*</i>	68,0	28,9	20,9
UK	67,1	27,9	20,8
Irland	68,0	28,4	20,4
Bulgarien	63,0	23,1	20,1
Ungarn	65,0	24,4	19,4
Cypern*	67,8	27,1	19,3
Litauen	65,0	24,3	19,3
<i>Letland</i>	65,0	24,1	19,1
Tjekkiet*	67,4	26,4	19,0
Slovakiet*	66,1	24,9	18,8
Kroatien	67,7	26,1	18,4
Grækenland*	70,9	28,9	18,0
Nederlandene*	70,6	28,3	17,7
Danmark*	72,0	27,2	15,2

Anm.: ¹ Den forventede restlevetid er angivet for en 60-årig i 2035-40.

Lande markeret med rød har mekanismer, der fx sænker ydelsen og/eller hæver indbetalingerne i takt med levetiden/pensionssystemets holdbarhed.

*Angiver lande, hvor pensionsalderen er knyttet til den forventede levetid. Den forventede levetid er baseret på Eurostats seneste befolkningsfremskrivning (EUROPOP 2013).

** Det ventede antal år på pension kan afvige fra danske beregninger, som bygger på DREAM's befolkningsfremskrivning. Det bemærkes, at den lovbestemte pensionsalder er 68 år i 2030, og at Folketinget ifølge levetidsindekseringsmekanismen kan beslutte at hæve pensionsalderen hvert femte år herefter, med en varslingsperiode på 15 år, såfremt den forventede stigning i levetiden indfries. En folkepensionsalder på 72 år for årgang 1980 vil skulle besluttes af Folketinget i 2035.

Sverige: Pensionsalderen er fleksibel. En ansat er berettiget til at forblive i sin ansættelse indtil sit 67. år.

Finland: Pensionsalderen er fleksibel med 68 år som øvre grænse. Tabellen indregner ikke levetidsindeksering.

Tjekkiet: Pensionsalderen for kvinder afhænger af antallet af børn. Den angivne alder forudsætter to børn.

Kilde: FN's 2015-befolkningsfremskrivning og Kommissionen: Discussion Paper 042 - "Pension Reforms in the EU since the Early 2000's: Achievements and Challenges Ahead" (Dec. 2016) samt bagvedliggende data.